

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2CoCsp/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123314410
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:6123314410.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členiek senátu: JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, so sídlom: náměstí T. G. Masaryka 2392/17, 690 02 Břeclav, Česká republika, IČO: 04355211, právne zastúpený: Mgr. Zuzana Bírová, advokátka, so sídlom: Americká 2, 831 02 Bratislava, proti žalovanému: V. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, XXX XX X. Y., o zaplatenie 100,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok, zo dňa 06.10.2023, č.k. 47Csp/9/2023-66, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Pezinok, zo dňa 06.10.2023, č.k. 47Csp/9/2023-66, p o t v r d z u j e.

II. Žalovanému sa n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 06.10.2023, č.k. 47Csp/9/2023-66, zamietol žalobu a určil, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu na Okresný súd Banská Bystrica dňa 16.05.2023 domáhal, aby súd žalovaného zaviazal uhradiť mu sumu vo výške 100,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 100,- eur od 20.06.2020 do zaplatenia a nákladmi spojenými s vymáhaním pohľadávky vo výške 2,31 eur, ako aj nahradiť mu trovy konania. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaný sa prostredníctvom webovej stránky D..W..sk registroval a požiadal žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 100,- eur. Pri registrácii uviedol svoje údaje a odoslaním žiadosti o poskytnutie úveru žalovaný zároveň potvrdil, že súhlasí so Smlouvou o úvere, ako aj všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, a zároveň potvrdil, že údaje, ktoré žalobcovi ako veriteľovi poskytol, sú pravdivé a úplné. Na základe Smlouvy o úvere č. XXXXXX zo dňa 14.05.2020 (ďalej aj ako „Zmluva o úvere“) uzatvorenej podľa § 2390 a nasl. zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákonník a zákona č. 145/2010 Sb. o spotrebiteľskom úvere v znení neskorších predpisov žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi úver vo výške 100,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 28,- eur, a to do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru. V zmysle zmluvy o úvere sú celkové náklady spojené s úverom tvorené výlučne odplatom, čo predstavuje sumu vo výške 28,- eur. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle uzatvorenej Zmluvy o úvere, stal sa jeho dlh splatným, a to dňom 12.06.2020. V zmysle bodu IV. Zmluvy o úvere a čl. 19 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je veriteľ oprávnený upozorniť spotrebiteľa na omeškanie so splátkou úveru, a to buď e-mailom alebo SMS správou alebo písomne. Veriteľ je oprávnený požadovať od spotrebiteľa vo forme zmluvnej pokuty

paušálnu náhradu nákladov spojenú s upomienkou vo výške 0,77 eur za každú upomienku. Žalobca vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku prostredníctvom upomienok zasielaných formou SMS-správ alebo emailov. Žalovaný na upomienky nereagoval, telefonicky sa s ním nepodarilo skontaktovať. Zaslané boli 4 upomienky v súlade s dohodnutými všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, a tým pádom vznikla žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi 2,31 eur za zaslané upomienky. V prílohe žalobca priložil 4 upomienky, ktoré boli zaslané dňa 15.06.2020, 16.06.2020, 19.04.2023 a 27.04.2023 žalovanému e-mailom v súlade so Zmluvou o úvere ako aj Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Upomienky zaslané e-mailom boli zaslané v súlade s ustanovením čl. 4 zmluvy o úvere v zmysle ktorého: „Spotrebiteľ dáva výslovný súhlas k tomu, aby mu Veriteľ zasielal upomienky formou SMS alebo emailovej správy na mobilné telefóny alebo e-mailové adresy“. Žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie nároku dňa 05.04.2023, a preto mal žalobca za to, že jeho žaloba je dôvodná podľa ust. § 3 ods. 6 písm. d) zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov. Dňa 01.03.2023 bola žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu zaslaná písomná výzva na úhradu dlhu. Žalobca si v zmysle nariadenia vlády ČR č. 351/2013 Sb. v znení neskorších predpisov uplatnil voči žalovanému zákonný úrok z omeškania.

3. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to: smlouvou o úvere č. XXXXXX zo dňa 14.05.2020, Všeobecnými podmienkami poskytnutí úveru platnými od 18.05.2018, výzvou na okamžité uhradenie dlžoby zo dňa 01.03.2023 a 05.04.2023, upomienkami zo dňa 15.06.2020, 16.06.2020, 19.04.2023 a 27.04.2023 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Zo Zmluvy o úvere vyplýva, že ju mal uzavrieť žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník, pričom mala byť oboma účastníkmi zmluvy podpísaná dňa 14.05.2020 o 17:50 elektronicky. Zmluva o úvere mala byť uzavretá podľa zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník a zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere. Istina úveru predstavovala sumu vo výške 100,- eur, úroková sadzba 0 %, poplatok za poskytnutie úveru (odmena) bol 28,- eur. Deň splatnosti úveru bol určený na deň 11.06.2020, pričom doba trvania spotrebiteľského úveru predstavovala 28 dní. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, dosahovala sumu vo výške 128,- eur, ročná percentuálna miera nákladov bola vo výške 2 397,81 %. Podľa článku II ods. 2 veta druhá Zmluvy o úvere okamihom, v ktorom veriteľ poskytne spotrebiteľovi úver podľa tejto zmluvy, sa zmluva stáva platnou a účinnou a všetky podmienky tejto zmluvy sa považujú za obomi stranami odsúhlasené. Žalobca následne upomienkami zo dňa 15.06.2020, 16.06.2020, 19.04.2023 a 27.04.2023 odoslanými emailom žalovanému vyzval žalovaného na úhradu sumy vo výške 128,- eur. Výzvou zo dňa 01.03.2023 vyzvala právna zástupkyňa žalobcu žalovaného na uhradenie sumy v celkovej výške 387,25 eur vrátane trov do 13.03.2023, pričom odoslanie tejto výzvy nebolo súdu preukázané. Následne výzvou na okamžité uhradenie dlžoby zo dňa 05.04.2023, ktorá mala byť žalovanému odoslaná elektronicky, bol žalovaný vyzvaný, aby uhradil žalobcovi sumu vo výške 387,25 eur vrátane trov bez zbytočného odkladu.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že je mu z jeho činnosti známe, že Národná banka Slovenska upozornila na činnosť spoločnosti MINIHOTOVOST, SE oznámením zo dňa 09.08.2018 v tom zmysle, že žalobcovi neudelila žiadne povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov ani pôžičiek pre spotrebiteľov na území Slovenskej republiky. V danom upozornení uviedla okrem stránky D..W..sk <K.:/..W..sk> aj iné internetové stránky a domény, ktorých je žalobca prevádzkovateľom v SR a ktorých prostredníctvom v rozpore so zákonom a spotrebiteľských úveroch poskytuje spotrebiteľské úvery. Na webovej stránke Národnej banky Slovenska „subjekty.nbs.sk“ súd zistil, že žalobca nemá povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov na území Slovenskej republiky.

6. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

7. Uviedol, že v prejednávanej veci nebolo sporné, že Zmluvu o úvere je potrebné posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže na jednej strane vystupuje žalobca ako dodávateľ a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ďalej uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že v danej konkrétnej veci ide o konanie s cudzím prvkom, nakoľko žalobca je právnickou osobou so sídlom mimo územia Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky nemá založenú organizačnú zložku, bolo potrebné sa v prvom rade vysporiadať s otázkou právomoci tuzemského súdu na prejednanie a

rozhodnutie predmetného sporu ako aj s otázkou rozhodného práva, ktoré je potrebné, aby súd na danú právnu vec aplikoval.

8. Svoju právomoc predmetný spor prejednať a rozhodnúť súd prvej inštancie odvodil z článku 17 ods. 1 písm. c) v spojení s článkom 18 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Brusel I bis). Žalobca totiž napriek tomu, že má sídlo v Českej republike, smeruje svoju podnikateľskú činnosť do Slovenskej republiky, v ktorej má žalovaný ako spotrebiteľ svoje bydlisko, ktorá skutočnosť bola preukázaná aj tým, že žalobca ponúka možnosť spotrebiteľom uzavrieť s ním zmluvu o úvere prostredníctvom slovenskej webovej stránky D..W..sk <K.:/..W..sk>. Dotknuté internetové stránky sú vedené v slovenskom jazyku a pôžičky sa poskytujú v mene EURO, čím je nepochybne dané, že žalobca sa orientuje na slovenský trh a cieľom žalobcu je poskytovať pôžičky spotrebiteľom, ktorí majú obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

9. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že za rozhodné právo je potrebné považovať právny poriadok Slovenskej republiky, a to z rovnakého dôvodu, z ktorého súd odvodil svoju právomoc, t.j. z dôvodu, že žalobca smeruje svoju podnikateľskú činnosť na územie Slovenskej republiky ako krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, ktorú okolnosť možno vyvodiť z článku 6 ods. 1 písm. a) a písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I). Právny poriadok Slovenskej republiky je potrebné považovať za rozhodné právo v danej konkrétnej veci aj napriek tomu, že v Zmluve o úvere je v čl. II ods. 2 uvedené, že zmluva je uzavretá podľa zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník a zákona č. 145/2010 Sb. o spotrebiteľskom úvere v znení neskorších predpisov a že v čl. 04 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je uvedené, že na úpravu vzťahov neupravených zmluvou ani VPPÚ sa použijú ustanovenia právneho poriadku Českej republiky, najmä príslušné ustanovenia OZ, ZSÚ a zákona č. 634/1992 Sb. o ochrane spotrebiteľa. Uvedená voľba práva podľa názoru súdu nezodpovedá voľbe práva podľa čl. 3 ods. 1 nariadenia Rím I, pretože nebola urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy a ani okolnosti prípadu nenasvedčujú, že medzi stranami prišlo k voľbe práva. Článok II ods. 2 Zmluvy o úvere ani čl. 04 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nie je možné považovať podľa názoru súdu za výslovnú voľbu právneho poriadku Českej republiky, nakoľko priemerný spotrebiteľ nemôže tomuto zmluvnému ustanoveniu rozumieť tak, že sa zmluva ako celok a všetky práva a povinnosti jej účastníkov spravujú právnym poriadkom Českej republiky a nemôže ani rozumieť následkom, ktoré sú s tým spojené. Okrem toho podľa názoru súdu nemal spotrebiteľ možnosť ovplyvniť znenie uvedených ustanovení Zmluvy o úvere a Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, nakoľko tieto neboli individuálne dojednané. Na základe uvedeného je potrebné dotknuté ustanovenia považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, na základe čoho je potrebné ich vyhodnotiť ako neplatné. Slovenský právny poriadok je nutné použiť aj v súlade s článkom 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II), podľa ktorého rozhodným právom je právny poriadok krajiny, na území ktorej došlo k bezdôvodnému obohateniu.

10. Súd prvej inštancie po posúdení žalobcom predloženej Zmluvy o úvere a okolností daného prípadu dospel k záveru, že Zmluva o úvere je neplatným právnym úkonom, pričom sa jedná o neplatnosť absolútnu, na ktorú súd musí prihliadať z úradnej povinnosti, t.j. aj bez návrhu resp. bez toho, aby sa protistrana tejto neplatnosti dovolala. Napriek tomu, že je potrebné Zmluvu o úvere posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, nejde v danom prípade o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nakoľko v danom prípade sa jednalo o úver, ktorý sa mal splatiť v lehote nepresahujúcej 3 mesiace, nakoľko úver bol splatný v lehote 28 dní. Nakoľko v Zmluve o úvere neboli dojednané úroky za poskytnutie úveru, nejedná sa ani o zmluvu o úvere, ale o inú pôžičku, ktorá však musí byť v súlade s niektorými zákonmi určenými ustanoveniami Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca nedisponuje povolením podľa § 24 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch udeleným Národnou bankou Slovenska, ktoré by ho oprávňovalo poskytovať úver alebo pôžičku, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, ohľadom ktorej okolnosti dokonca Národná banka Slovenska vydala dňa 09.08.2018 upozornenie. Ustanovenie § 24 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom obsahuje výslovný zákaz poskytovania takýchto úverov bez príslušného povolenia. V dôsledku toho je potrebné predloženú Zmluvu o úvere považovať za neplatný právny úkon pre jej rozpor so zákonom, čo má za následok jej absolútnu neplatnosť.

11. Vzhľadom na skutočnosť, že medzi stranami sporu platne nevznikol zmluvný vzťah, súd prvej inštancie konštatoval, že by mohol mať žalobca voči žalovanému iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka, t.j. na vrátenie toho, čo žalovaný podľa zmluvy dostal. Žalobca však v konaní podľa názoru súdu nepreukázal, žeby finančné prostriedky vo výške 100,- eur žalovanému aj v skutočnosti poskytol, resp. žeby žalovanému niečo plnil, t.j. neunesol dôkazné bremeno ohľadom poskytnutia finančných prostriedkov žalovanému. Konštatoval, že každá strana musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Nie je úlohou súdu, aby ex officio nahrádzal procesnú aktivitu žalobcu ohľadom jeho dôkazného bremena. Ak teda žalobca niečo tvrdí, musí to preukázať, musí preukázať skutočnosti, na základe ktorých mu jeho právo patrí. Dôkazné bremeno v sporovom konaní zaťažuje jednoznačne žalobcu, ten ako prvý musí súdu preukázať dôvodnosť svojich tvrdení. Samotné neunesenie dôkazného bremena zakladá dôvod na zamietnutie žaloby. Na základe vyššie uvedeného by sa žalobca mohol úspešne na súde domáhať vydania bezdôvodného obohatenia iba vtedy, ak by v konaní pred súdom náležitým spôsobom preukázal, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, teda že došlo k majetkovému plneniu zo sféry žalobcu do sféry žalovaného plnením z neplatného právneho úkonu. Túto skutočnosť však žalobca v predmetnom spore nepreukázal, a preto mu nárok na zaplatenie žalovanej istiny od žalovaného nevznikol.

12. Súd prvej inštancie poznamenal aj, že ak by aj žalobca v konaní preukázal poskytnutie finančných prostriedkov žalovanému, súd mal za to, že jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia by bol premlčaný s odkazom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka. Podľa ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka tak upravuje plynutie jednak subjektívnej premlčacej doby, ktorá plynie od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a ktorá je dvojročná a jednak plynutie objektívnej premlčacej doby, ktorá plynie odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo a ktorá je trojročná. Vzájomný vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby spočíva v tom, že subjektívna premlčacia doba plynie v rámci objektívnej premlčacej doby a uplynie najneskôr s ňou. V danom konkrétnom prípade objektívna premlčacia doba by začala plynúť odo dňa nasledujúceho po vyplatení peňažných prostriedkov žalovanému, t.j. od 15.05.2020. Subjektívna premlčacia doba v danom prípade by začala podľa názoru súdu plynúť rovnaký deň, ako objektívna premlčacia doba, t.j. od 15.05.2020, nakoľko žalobca ako právnická osoba podnikajúca v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, bol povinný konať s odbornou starostlivosťou a pri svojej činnosti na území Slovenskej republiky spĺňať podmienku oprávnenia udeleného NBS, a teda skutočnosť, že túto podmienku nespĺňa a nedošlo tak k platnému uzavretiu zmluvy, mu musela byť známa už v čase poskytnutia peňažných prostriedkov žalovanému. Pri posudzovaní plynutia premlčacích dôb v danom konkrétnom prípade však treba brať ohľad aj na tú skutočnosť, že dňa 19.01.2021 nadobudol účinnosť zák. č. 9/2021 Z.z. ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19, ktorým bol novelizovaný okrem iného aj zákon č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 92/2020 Z.z., zákona č. 155/2020 Z.z. a zákona č. 421/2020 Z.z., ktorý bol doplnený o ust. § 8, podľa ktorého lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú, v dôsledku čoho tak premlčacie doby (tak objektívna ako aj subjektívna) v rozsahu 41 dní (19.01.2021 - 28.02.2021) začali plynúť až dňom 01.03.2021. Objektívna premlčacia doba by tak v danom konkrétnom prípade uplynula dňa 25.06.2023 a z toho dôvodu žalobca podal žalobu na Okresnom súde Banská Bystrica v rámci objektívnej premlčacej doby (dňa 16.05.2023). Žalobca však podal žalobu na Okresnom súde Banská Bystrica až po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 25.06.2022, a preto by bolo potrebné nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia považovať za premlčaný.

13. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1. Žalovaný mal vo veci plný úspech, preto mu vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

14. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP, t.j. podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nedostatočným a nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca nenamieta a súhlasí s tým, že žalovaný má právne postavenie spotrebiteľa a zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľská. Žalobca nesúhlasí so skutkovým a právnym posúdením veci podľa slovenského práva. Uviedol, že jediným dôvodom absolútnej neplatnosti smlouvy o úvère je podľa súdu skutočnosť, že žalobca nemá oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov v Slovenskej republike. Tento právny záver súdu je podľa žalobcu mylný a nezodpovedá ani aktuálnej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“). Článok 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá má predovšetkým za následok, že zmluvy o úvère a právne úkony založené na takých zmluvách, ktoré boli uzatvorené na území tohto členského štátu medzi dlžníkmi a veriteľmi so sídlom v inom členskom štáte, ktorí nie sú držiteľmi povolenia vydaného príslušnými orgánmi prvého členského štátu na účely vykonávania ich činnosti na jeho území, sú absolútne neplatné odo dňa ich uzatvorenia, a to aj vtedy, ak boli uzatvorené pred nadobudnutím účinnosti uvedenej právnej úpravy. (C-630/17 Anica Milivojević vs. Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen zo dňa 14.02.2019). To znamená, že smlouva o úvère nie je neplatná pre nedostatok povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov a akýkoľvek opačný záver by mal za následok flagrantly porušenie práva EÚ. Žalobca je subjekt založený, vzniknutý a registrovaný v právnom prostredí Českej republiky, kde má ako európska spoločnosť umiestnené aj svoje sídlo a vykonáva svoju činnosť. Spoločnosť vykonáva činnosť na základe riadneho povolenia Českej národnej banky vo forme poskytovaní alebo sprostředkovaní spotrebiteľského úvèru. Žalobca teda je riadne registrovanou spoločnosťou s príslušným podnikateľským oprávnením, na základe ktorého poskytuje finančné služby v prostredí internetu, a to vo viacerých jazykových verziách. Právo spotrebiteľských úverov je v Európskej únii plne harmonizované smernicou, a preto platí tak na území Českej republiky, ako aj Slovenskej republiky. Aj z tohto hľadiska teda plne postačí oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov Českej národnej banky pre subjekt sídlaci na území Českej republiky, ktorý navyše nemá na území Slovenskej republiky ani podnik ani organizačnú zložku. Žalobca ďalej uvádza, že zmluvu o úvère uzavreli v českom jazyku a podľa právneho poriadku Českej republiky, na ktorý v zmluve o úvère nielen odkázali, ale na použití ktorého sa dohodli. Samotné uvedenie českého právneho poriadku je dostačujúce pre voľbu českého právneho poriadku (ak je táto voľba vôbec nevyhnutná). V smluvě o úvère (mimo obsahu VOP) strany sporu uviedli, že ju uzavreli podľa zákona číslo 89/2012 Sb., občanský zákonník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona číslo 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvère, ve znění pozdějších předpisů). Z hľadiska výslovnosti voľby podľa § 262 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov) je podľa ustálenej súdnej judikatúry postačujúce uviesť ustanovenia zvoleného právneho predpisu v záhlaví zmluvy. Per analogiam z hľadiska voľby právneho poriadku je teda postačujúce uviesť ustanovenia právneho predpisu zvoleného právneho poriadku. Aplikácia českého právneho poriadku nie je a ani nemôže byť pre žalovanú ako spotrebiteľa menej výhodná. Ide o poskytnutie spotrebiteľského úvèru, pričom právny úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je v Európskej únii plne harmonizovaná v podobe smernice. Smernica predstavuje koncept úplného zakomponovania do národných poriadkov členských štátov, a nie akýsi minimálny štandard ochrany. Právna ochrana v každom členskom štáte musí byť rovnaká. Dotýka sa to celého rozsahu žalovaného nároku, a to vrátane jeho príslušenstva. Na základe uvedeného je teda súd vo veci povinný aplikovať vo veci české právo, ktoré nie je menej výhodné. Žalobca namieta, že nie sú splnené podmienky podľa nariadenia Rím I pretože žalobca nevykonáva činnosť v Slovenskej republike, ale v Českej republike. Smerovanie činnosti je komplikovanou otázkou. Samotná internetová stránka ešte neznamená, že podnikateľ smeruje svoju činnosť aj vo vzťahu ku krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa. Nerozhoduje ani to, v akej mene sú ponúkané služby, ani jazyk stránky. Zo zmluvnej dokumentácie vyplýva, že strany sa dohodli na voľbe českého práva, v zmysle čoho posudzovanie smerovania činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa je irelevantné. České právo podlieha plnej harmonizácii v zmysle smernice, a teda voľba práva nemôže zbaviť žalovaného ochrany, ktorú mu poskytujú ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo rozhodným. Smernica predstavuje koncept úplného zakomponovania do národných poriadkov členských štátov, a nie akýsi minimálny štandard ochrany. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie úplne rezignoval na harmonizáciu smernice, dokonca sa úplne vyhol skúmaniu výhodnosti a aplikáciu slovenského právneho poriadku založil na inštitúte verejného

práva, kde patrí otázka povolenia poskytovania spotrebiteľských úverov. Súd prvej inštancie ignorujúc ústavný princíp favor contractus konštatoval absolútnu neplatnosť zmluvy len na základe skutočnosti, že žalobca nemá v Slovenskej republike udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Žalobca je riadne registrovanou spoločnosťou s príslušným podnikateľským oprávnením, na základe ktorého poskytuje finančné služby v prostredí internetu. Sloboda poskytovania služieb zaručuje, že poskytovatelia pochádzajúci z krajín únie môžu voľne ponúkať služby bez diskriminácie pre štátnu príslušnosť. Rozhodujúce je, aby v domovskej členskej krajine spĺňali podmienky stanovené štátom na založenie živnosti či podniku. Pokiaľ ide o právo na slobodné poskytovanie služieb, toto vyžaduje, aby hostiteľská krajina nediskriminovala spoločnosti pre ich pôvod pri vykonávaní cezhraničnej činnosti. K rozoberanej problematike sa však tiež vyjadroval Súdny dvor Európskej únie a jeho názory smerujú k tomu, že členské štáty nemôžu zakazovať spoločnostiam vykonávať podnikateľskú činnosť na ich území z dôvodu, že nespĺňajú vnútroštátne požiadavky tohto členského štátu, pokiaľ tieto spoločnosti spĺňajú podmienky štátu, v ktorom majú sídlo. Žalobca poukazuje na rozhodnutia vo veci C-76/90 Manfred Säger, C-384/93 Alpine Investments. Podľa rozhodnutia Cassis de Dijon je uvedené, že domovská krajina vydáva oprávnenie na vykonávanie činnosti spoločnosti usídlennej na svojom území, ale dohliada i na jej všetky aktivity vrátane tých, ktoré sú vykonávané na území iného členského štátu Európskej únie. Žalobca je názoru, že nie je potrebné poskytnutie povolenia zo strany Národnej banky Slovenska, a stačí povolenie Českej národnej banky. Ani v prípade zahraničných bánk neplatí žiadna požiadavka pre nadobudnutie osobitnej bankovej licencie na území Slovenskej republiky a postačí len notifikácia príslušného orgánu dohľadu o zámere vykonávať činnosť v Slovenskej republike Národnej banke Slovenska (§ 11 ods. 2 zákona o bankách). Národná banka Slovenska mohla síce upozorniť na akúsi nepovolenosť činnosti žalobcu, no do dnešného dňa žalobca neobdržal žiadnu informáciu od orgánu činného v trestnom konaní o nedovolenosti jeho činnosti a ani do dnešného dňa Národná banka Slovenska nevykonala žiaden dohľad u žalobcu a práve naopak u žalobcu vykonala dohľad Česká národná banka.

15. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

16. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (ust. § 379 a ust. § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 385 odsek 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

17. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia v medziach odvolacích dôvodov, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vecne a právne rozhodol správne. Odôvodnenie obsahuje všetky náležitosti, je jasné a určité a je z neho zrejmé akými úvahami sa súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov spravoval, a ako dospel k výslednému rozhodnutiu.

18. Odvolací súd v prvom rade upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie založil zamietnutie návrhu aj na tom skutkovom zistení, že žalobca nepreukázal, že finančné prostriedky v sume 100,- eur žalovanému aj v skutočnosti poskytol. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca neunesol ohľadom poskytnutia finančných prostriedkov dôkazné bremeno., teda žalobca v konaní neprodukoval žiaden dôkaz o tom, že úver bol skutočne žalovanému poskytnutý. Súd prvej inštancie uviedol, že i v prípade, keď medzi stranami sporu platne nevznikol zmluvný vzťah, mohol by mať žalobca voči žalovanému nárok podľa § 457 Občianskeho zákonníka na vrátenie toho, čo žalovaný podľa zmluvy dostal, teda na vrátenie tzv. istiny úveru vo výške 100,- eur, avšak žalobca v konaní ničím nepreukázal odfinancovanie istiny úveru. Odvolací súd viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní musí konštatovať, že žalobca dané posúdenie súdu prvej inštancie v odvolaní nenamieta, teda odvolanie neobsahuje k týmto vyššie uvedeným záverom súdu prvej inštancie odvolacie dôvody. Už len z tohto dôvodu je potom potrebné zo strany odvolacieho súdu rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Zjednodušene povedané, zamietnutie návrhu bolo založené aj na dôvode, že nebolo preukázané reálne poskytnutie sumy zo zmluvy o úvere žalovanému a daný záver nebol zo strany žalobcu odvolaním napadnutý. Ostatné odvolacie dôvody sú potom irelevantné.

19. Odvolací súd sa však i napriek vyššie uvedenému, vyjadruje aj k argumentácii uvedenej v odvolaní, ktorú považuje za nedôvodnú. Podľa bodu 23 všeobecnej časti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (ďalej len „nariadenie Rím I“), čo sa týka zmlúv, ktoré uzavreli osoby považované za slabšie strany, tieto osoby treba chrániť kolíznymi

normami, ktoré chránia ich záujmy lepšie, než ich chránia všeobecné normy. Podľa bodu 25 všeobecnej časti nariadenia Rím I, spotrebiteľov by mali chrániť také pravidlá krajiny ich obvyklého pobytu, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou za predpokladu, že spotrebiteľská zmluva bola uzavretá v tejto krajine, kde podnikateľ vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť. Mala by sa zaručiť rovnaká ochrana, ak podnikateľ nevykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine, v ktorej má spotrebiteľ svoj obvyklý pobyt, ale zároveň akýmkoľvek spôsobom smeruje svoju činnosť do tejto krajiny alebo do niekoľkých krajín vrátane tejto krajiny a zmluva je uzavretá ako výsledok tejto činnosti. Podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rím I, zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. Voľba musí byť urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy alebo okolnosťami prípadu. Zmluvné strany si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť. Podľa článku 6 ods. 1 nariadenia Rím I, bez toho, aby boli dotknuté články 5 a 7, zmluva uzavretá fyzickou osobou na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „spotrebiteľ“), s inou osobou, ktorá koná v rámci svojho predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „podnikateľ“), sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa za predpokladu, že podnikateľ: a) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa, alebo b) akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti. Podľa článku 6 ods. 2 nariadenia Rím I, bez ohľadu na odsek 1 si strany môžu v súlade s článkom 3 zvoliť rozhodné právo pre zmluvu, ktorá spĺňa požiadavky odseku 1. Takáto voľba rozhodného práva však nesmie zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo na základe odseku 1 rozhodným. Podľa článku 9 ods. 1 nariadenia Rím I, imperatívne normy sú normy, ktorých dodržiavanie pokladá krajina za rozhodujúce pre ochranu svojich verejných záujmov, ako je politické, sociálne alebo hospodárske zriadenie, až do takej miery, že vyžaduje ich uplatnenie v každej situácii, na ktorú sa norma vzťahuje, bez ohľadu na právo, ktoré je inak rozhodným pre zmluvu podľa tohto nariadenia. Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia Rím I, žiadne ustanovenie tohto nariadenia neobmedzuje uplatňovanie imperatívnych noriem právneho poriadku štátu konajúceho súdu.

20. Podľa § 1 ods. 3 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom nie sú, úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu:

- i. bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a alebo
- ii. v obmedzenom rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20b.

21. Podľa § 20 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z., na veriteľa, ktorý je bankou, zahraničnou bankou alebo pobočkou zahraničnej banky, sa nevzťahujú odseky 1 až 7, § 8a, § 20a až 20e, § 23, § 24 ods. 2 až 7 a § 25f ods. 2, 3, 4 a 8. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 1 ods. 2 druhej vety, § 2, 3, 4, 6, § 7 ods. 1, 2, 17 až 43, § 8, 8a, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. a) až v), ods. 9 až 11, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, § 20 ods. 2 až 8, § 23 a 25. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ môže poskytovať úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, ak má povolenie poskytovať spotrebiteľské úvery podľa § 20 ods. 1 písm. a). Podľa § 24b ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., nikto nesmie v rámci svojho podnikania ponúkať ani poskytovať spotrebiteľské úvery bez povolenia ani nad rozsah povolenia podľa § 20 ods. 1 písm. a) alebo písm. b), bankového povolenia alebo iného oprávnenia na vykonávanie bankových činností. Podľa § 24b ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., nikto nesmie v rámci svojho podnikania ponúkať ani poskytovať spotrebiteľom iné úvery a pôžičky, a ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, bez povolenia ani nad rozsah povolenia podľa § 20 ods. 1 písm. a),

povolenia podľa § 24 ods. 3, bankového povolenia alebo iného oprávnenia na vykonávanie bankových činností.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. V danom prípade bolo povinnosťou súdu prvej inštancie sa zaoberať otázkou rozhodného práva, pretože v spore je prítomný cudzí prvok, a to žalobca, ktorý je právnickou osobou podnikajúcou na území Českej republiky, kde má aj svoje sídlo, keď na území Slovenskej republiky nemá založenú organizačnú zložku. Súd prvej inštancie si utvoril správny záver o rozhodnom práve, za ktoré považoval právo Slovenskej republiky. Príslušné ustanovenia nariadenia Rím I, nezakazujú voľbu práva ani v spotrebiteľských sporoch, avšak voľbou práva nemôžu zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytuje právny poriadok krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa. Uvedená voľba nenapĺňa znaky voľby práva podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rím I, pretože nebola urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy a ani okolnosti prípadu nenasvedčujú, že medzi stranami prišlo k voľbe práva. Dohoda o voľbe práva bola obsiahnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok. K takejto forme voľby práva sa vo svojom rozhodnutí vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie v rozsudku zo dňa 28.07.2016 vo veci C-191/15 Verein für Konsumenteninformation proti Amazon EU Sàrl.. Podľa uvedeného rozhodnutia, článok 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že podmienka spadajúca do všeobecných obchodných podmienok podnikateľa, ktorá nebola individuálne dohodnutá a podľa ktorej sa na zmluvu uzatvorenú prostredníctvom elektronického obchodu so spotrebiteľom vzťahuje právo členského štátu, v ktorom má tento podnikateľ sídlo, je nekalá ak uvedie tohto spotrebiteľa do omylu tým, že vytvorí dojem, že na zmluvu sa vzťahuje iba právo tohto členského štátu, a neinformuje ho o tom, že na základe článku 6 ods. 2 nariadenia č. 593/2008 má takisto k dispozícii ochranu, ktorú mu zaručujú imperatívne normy právneho poriadku, ktorý by sa uplatnil, keby neexistovala táto podmienka, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu vzhľadom na všetky relevantné okolnosti. Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že voľba českého práva zakotvená v bode 04 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože ide o ustanovenie, ktoré nebolo individuálne dojednané, keďže žalovaný ako spotrebiteľ, nemal možnosť ovplyvniť uvedenú voľbu práva. V súlade s vyššie uvedeným záverom Súdneho dvora Európskej únie odvolací súd zastáva názor, že predmetné znenie vo všeobecných podmienkach uvádza žalovaného do omylu, pretože formulácia ustanovenia bodu 04 predmetných zmluvných podmienok je nastavená tak, že na právny vzťah sa bude vzťahovať právo Českej republiky, ale nijakým spôsobom žalovaného nepoučili, že ochranu mu poskytnutú aj imperatívne normy právneho poriadku Slovenskej republiky, kde má svoje bydlisko. Ustanovenie, ktoré treba považovať za také, od ktorých sa nemožno odchyliť sú aj ustanovenia § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých nesmú spotrebiteľské zmluvy obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie má zato, že je potrebné posudzovať zmluvný vzťah podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, podľa ktorého zmluvy nesmú obsahovať ustanovenie, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V danom prípade žalobca nepreukázal, žeby voľba práva bola predmetom predzmluvného jednanja medzi stranami sporu, teda voľba práva nebola individuálne dojednaná.

25. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj námietku žalobcu uvedenú v odvolaní, že nie sú splnené podmienky na založenie rozhodného práva slovenského podľa čl. 6 ods. 1 nariadenia Rím I, pretože žalobca nesmeruje svoju činnosť do Slovenskej republiky. Je nespochybniteľné, že žalobca poskytuje

svoje služby, poskytovanie pôžičiek prostredníctvom internetových stránok, ktoré majú doménu .sk, stránky sú vedené v slovenskom jazyku, a pôžičky sa poskytujú v mene Euro. Žalobca neprevádzkuje len stránku D..W..sk, prevádzkuje aj ďalšie stránky, napr. D..W..sk., D..I..sk., D..T..sk., D..W..sk., W..sk., B.F..sk., B..sk., B..sk., B..sk., B..sk., B..sk., B..sk., B.-B..sk., B..sk., B..sk., ktoré sa venujú poskytovaniu pôžičiek (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júla 2022, č.k. 10CoCsp/6/2022-117). Zo zmluvy o úvere je zrejmé, že žalobca má aj založené účty v slovenských bankách pre bezhotovostné splácanie splátok. Nie je v danom prípade podstatné, že zmluvná dokumentácia je uzavretá v českom jazyku, že v zmluve bolo uvedené, že zmluva sa uzatvára podľa právnych predpisov o spotrebiteľských úveroch platných v Českej republike, pretože z vyššie uvedeného je zrejmé, že sa žalobca orientuje aj na slovenský trh, kde poskytuje pôžičky, a to tým že uvedené stránky sú v slovenskom jazyku a poskytuje pôžičky v mene Euro, splátky sa platia na slovenské bankové účty žalobcu, čiže je nepochybné, že cieľom žalobcu bolo poskytovať rýchle pôžičky spotrebiteľom, ktorí majú obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, teda vyvíja svoju činnosť smerom k Slovenskej republike.

26. Voľba práva by bola v danom prípade možná, pretože ani v spotrebiteľských sporoch nie je voľba práva vylúčená, avšak takáto voľba nesmie zbaviť ochrany spotrebiteľa podľa noriem právneho poriadku, ktorý by bol určený podľa článku 6 ods. 1 nariadenia Rím I. V danom prípade je voľba právneho poriadku Českej republiky ale neplatná. Ako bolo uvedené vyššie podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie je takéto dojednanie neprijateľnou zmluvnou podmienkou, žalovaný nebol poučený o tom, že mu ochranu poskytne právny poriadok jeho obvyklého pobytu. Voľba práva takto ako bola uzavretá sporovými stranami zbavuje žalovaného ako spotrebiteľa ochrany podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že odvolací súd konštatuje, že voľba práva je neplatná, je potrebné určiť rozhodné právo v súlade s ustanovením článku 6 ods. 1 nariadenia Rím I. Vzťah medzi stranami je spotrebiteľský, čo nebolo ani sporné medzi stranami, je nepochybné, že obvyklý pobyt žalovaného ako spotrebiteľa je na území Slovenskej republiky. Zároveň je splnená aj podmienka, že žalobca ako podnikateľ smeruje svoju činnosť na území Slovenskej republiky. Odvolací súd má preto zato, že podľa uvedeného ustanovenia je potrebné určiť ako rozhodné právo, právo Slovenskej republiky.

27. Odvolací súd tiež zastáva názor, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že predmetná zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom. Pretože išlo o krátkodobú pôžičku s lehotou splatnosti 28 dní, nejde teda o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 129/2010 Z.z., ale ide o úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace. Hoci nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ide stále o spotrebiteľskú zmluvu, čo nebolo ani medzi zmluvnými stranami sporné. Aj napriek tomu, že nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ale ide o inú pôžičku poskytovanú spotrebiteľom je potrebné rešpektovať zákonom vymenované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. V ustanovení § 24 ods. 2 predmetného zákona je uvedená podmienka, že na poskytovanie iných úverov a pôžičiek, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom je potrebné povolenie Národnej banky Slovenska. V ustanovení § 24b ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je zakotvený zákaz pre kohokoľvek poskytovať iné úvery a pôžičky bez povolenia Národnej banky Slovenska alebo nad rozsah povolenia. Žalobca je zapísaný ako podnikateľský subjekt v príslušnom registri v Českej republike a na území Slovenskej republiky poskytuje žalobca pôžičky bez povolenia Národnej banky Slovenska, žalobca nefiguruje v zozname veriteľov. Dokonca Národná banka Slovenska vydala upozornenie z 09.08.2018, ktorým spotrebiteľov upozornila, že žalobca poskytuje pôžičky a úvery bez povolenia Národnej banky Slovenska. Odvolací súd teda uvádza, že predmetná zmluva je neplatná, a to s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pretože obchádza zákon. K uvedeným záverom o neplatnosti zmluvy uvedeného typu a aplikácii slovenského práva ako rozhodného práva, už zaujali stanovisko aj súdy v Slovenskej republike, a to napr. v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28.09.2022, sp.zn. 41CoCsp/13/2022, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.09.2022, sp.zn. 9CoCsp/23/2022.

28. Za nedôvodnú odvolací súd považuje aj námietku žalobcu, že na poskytovanie úverov a pôžičiek aj na území Slovenskej republiky, stačí že má povolenie na poskytovanie úverov udelené Českou národnou bankou. Ustanovenie o udelení povolenia sú kogentnou úpravou, od ktorej nie je možné sa odchýliť. Vyžadovanie takéhoto povolenia nie je v rozpore s právom Európskej únie, pretože takéto povolenie sa vyžaduje od každého subjektu, ktorý chce poskytovať služby poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov, bez ohľadu na štátnu príslušnosť. Ak by mal záujem žalobca poskytovať legálnym spôsobom úvery a pôžičky pre spotrebiteľov na území Slovenskej republiky, požiadal by o udelenie povolenia. Nie je možné akceptovať, že žalobca by podliehal len kontrole orgánu z iného členského štátu, ktorý kontroluje poskytovanie spotrebiteľských úverov v danom

štáte. Súd prvej inštancie teda správne vyhodnotil, že bez povolenia Národnej banky je zmluva neplatná a takýto záver nie je možné požadovať za diskrimináciu z dôvodu sídla podnikateľského subjektu v inom členskom štáte.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, nakoľko je vecne správne (ust. § 387 ods. 1 CSP).

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto by mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu keď strana, síce na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, avšak podľa obsahu spisu v odvolacom konaní jej žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak strane podľa obsahu spisu v konaní žiadne trovy nevznikli, je potom v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp.zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 Ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).